

LISTY

MATKY

DCEŘI

NAKLADATELSTVÍ
KROPÁČ A KUCHARSKÝ

LISTY MATKY DCEŘI

NRUS 8743

Ex Consistorio Apostolici administratoris
diecesis Brunensis die 29 Novembris 1930

N I H I L O B S T A T

Dr. METHODUS MARVAN
censor

I M P R I M A T U R

† JOSEPHUS
Eppus Adrahensis Administrator
Apostolicus

Milé dítě,

dokud jsi byla malá, nasmáli jsme, když jsme se dívali, s jakou láskou pečuješ o svoji panenku. Jak ji ukládáš do kolébky, pronášejíc konejšivá slova nebo zpívajíc ukolébavku. Jak běžíš pro svého bratříčka, aby v důležité a vznešené úloze lékaře přišel prohlédnout nemocnou loutku. Jak ji káráš a trestáš, nebyla-li hodná. Jak ji poučuješ o dobrém chování před cizími lidmi, kteří přijdou na návštěvu. Jak rychle ubíhá čas! Už dávno jsme neviděli, že by sis pohrála se svou panenkou. Již dávno ses přestala o ni starati a šíti jí šatečky. Už tě to netěší. A kdyby se tě někdo ptal proč, řekla bys proto, že už nejsi dítě.

Je to pravda, už nejsi dítě. Rosteš jako z vody. Tvé tělo se mění. Počíná se více a více podobati tělu dospělé ženy. Sama pozoruješ tu změnu. Vidím, že je čas, abys o ni byla poučena. A není to jedna změna, jest jich více. Některé jsou zevní, některé vnitřní. Vnitřní změny tvého těla jsou zvláště významné. Vyvíjejí se totiž v tvém těle ústroje, kterými se někdy můžeš státi matkou. Těch ústrojů užívá Bůh, chce-li dáti ženě dítko.

Dítky pocházejí od Boha. Bůh tvoří jejich duše. Duši máme od Boha. Tělo však máme od rodičů. Tělo člověka netvoří Bůh přímo, nýbrž dává mu vznikati v těle rodičů. A to proto, že chce, aby lidé měli účast na jeho tvůrčím díle a na jeho péči o zachování lidského rodu. K té účasti na vznešeném díle Božím se muž a žena spojují a zavazují k vzájemné lásce a věrnosti za tím účelem, aby měli

dítky. Takové spojení muže a ženy se nazývá manželstvím. Aby manželé mohli plnit svůj úkol, dal Bůh muži a ženě různé vlastnosti duševní a tělesné. Zejména pak vložil Bůh do srdce muže lásku a náklonnost k ženě a podobně do srdce ženy lásku a náklonnost k muži. Tělo muže utvořil Bůh jinak než tělo ženy. Utvořil je tak, že v něm vznikají zárodné buňky, kterými se může státi otcem. A tělo ženy utvořil tak, že v něm vznikají zárodné buňky, kterými se může státi matkou.

Má-li se naroditi dítě, jest k tomu třeba láskyplného manželského objetí. Při tom se může zárodná buňka z těla otcova spojit se zárodnou buňkou těla matčina. Je-li to vůle Boží, stane se to. Vznikne tak v těle matky tělesný zárodek dítěte a Bůh mu ihned dává duši. Těličko dítěte potom roste v lůně matky devět měsíců a živí se krví její, až je dosti silné, aby mohlo žiti samo.

Toto ti vypravuji proto, abys věděla, jaké změny se dějí ve tvém těle. Počínají se v něm tvořiti zárodné buňky. Zárodné buňky v těle ženy se tvořící se nazývají vajíčka. Taková vajíčka dozrávají v těle ženy každé čtyři týdny a obyčejně odcházejí z těla s krví. Takové krvácení není nic zlého a nic nebezpečného. Také tě nemusí znepokojovati, cítíš-li nebo budeš-li cítiti při krvácení nevolnost a ochablost. Jest jen třeba, abys byla v té době opatrná, příliš se tělesně nenamáhalo nebo se nezachladila. Bylo by ovšem neprozřetelné, kdybys o tom před jinými lidmi zbytečně mluvila nebo vůbec to na jevo dávala.

Avšak nejen v těle tvém, nýbrž i v duši tvé se dějí důležité změny. A těch si musíš ještě více všimati. Až dosud jsi žila téměř jen pro přítomnost a zajímalo tě jen to, co den přinášel. Hrávala sis na maminku a obsluhovala jsi pečlivě svoji panenku. Měla jsi ve své duši přemíru lásky a citu a tvé dětské srdce cítilo, k čemu jest předurčeno: k obětovné lásce a službě jiným. A když už jsi přestala pečovati o svoji panenku, neznamená to, že by měla odumřít v tvé duši krásná náklonnost k službě a péči o jiné. Naopak, je potřebí ji uchovati, vypěstovati a zušlechtiti. I nyní musíš více mysliti na jiné než na sebe. Všímej si lidí kolem sebe! Hled' uhodnouti, čeho asi potřebují a v čem bys jim mohla prospěti. Jsou-li nemocni, vmysli se v jejich bolesti a nesnáze. Přemýšlej, jak bys je mohla potěšiti a jim pomoci. Ukaž, čemu jsi se naučila ve svých dětských hrách. Tvé loutky ovšem nestály o tvoji lásku a péči. Byly udělány z plátna a celulosy. Uvnitř byly vycpány dřevěnými pilinami. Srdce neměly. Ale hled', svět je pln lidí. Pozoruj je! Nejsou to loutky. Jsou to živé bytosti. V prsou jejich nejsou piliny, ale živé a bijící srdce. To srdce, touží, chřadne, trpí. Lidé jsou slábi. Pomoz jim! Jsou nemocni. Posluž jim! Jsou zarmoucení. Rozvesel je!

Rozviň všecky vlahy srdce! Uč se míti soucit! Uč se milovati! Uč se pomáhati!

Dny tvého dětství minuly. Stojíš na úsvitu nové doby života. Počíná se tvé mládí. Záleží na tobě, abys je učinila právě tak krásným, jako bylo tvé dětství.

Milé dítě,

snad ti bylo divno, že jsem tě v prvním svém listě vybězela, abys věnovala co nejvíce pozornosti bytostem, s nimiž denně přicházíš do styku, a snažila se poznati, čím bys jim mohla prospěti. To proto jsem učinila, abych ti naznačila, jak se máš připravovati k svým budoucím úkolům. A také proto, abys pochopila, že si nemáš příliš všimati sebe samé.

Srdce mladých dívek tvého věku překypuje neurčitými touhami. Vznícená obraznost jim maluje život nejpestřejšími barvami. Tak se plní jejich duše radostí ze života. Ale ta radost často se mění v neútěšnost a zklamání.

Nepatrná věc jim stačí k radosti: nové šaty, které jim sluší, a v nichž, jak myslí, mohou se líbiti. Probouzí se v nich ženská marnivost a hrdá záliba ve vlastním obrazu. Rodí se snaha upozorniti na sebe mladé muže.

Ta snaha je pudová. Vzniká sama. Prolíná citový život a někdy jej zcela ovládne. Pozorují-li někdy takové dívky, jak se pohybují, jak se smějí, jak hovoří, poznávám snadno, jaký cíl mají při tom všem: upoutati pozornost nějakého mladého muže, který jest nedaleko.

Jedinou myšlenkou takových dívek jest, jak zvýšiti svůj tělesný půvab a jak se učiniti zajímavými. Nejčastěji je vidět, jak stojí před zrcadlem jako živé loutky — předmět nejvyšší záliby a péče.

Jsem krásná? Ta otázka trápi mnohou dívku v tvém

věku. Nejedna je o tom pevně přesvědčena, poněvadž nerozumní rodiče nebo příbuzní už v dětství jí říkali, že je hezká. Taková mívá dosti smělosti před mužským světem, jsouc si takřka předem jista svým úspěchem. Nejedna však si myslí, že není hezká, poněvadž jí to dosud nikdo neřekl a trápí se v duchu, raněna ve své pýše, živíc ve svém srdci závist a hořkost.

Snaží-li se dívka upoutati pozornost mladíků, nečiní to vždy z touhy, aby byla milována, nýbrž prostě z potřeby ukojiti svoji sebelásku. A často přichází mladý muž a říká jí lichotně: Slečno, vy jste hezká! Konečně jeden, který poznává, že jsem krásná! Tak mluví sebeláska. Hned bývá přístupna přáním lichotníka, je ochotna věřiti jeho tlachům a často se dává svěsti ne proto, že by byla špatná, ale proto, že jest ješitná a samolibá.

Stane-li se ti někdy, má drahá, že nějaký mladík bude chváliti tvoji krásu, nedbej nic na takové řeči. Pokládej to za prázdné mluvení. Už proto, že tělesná krása vadne a pomíjí. Už proto, že krása je vlastnost těla a ne duše. Chválí-li někdo tvoji krásu, je stejné, jako by říkal, že to ostatní nestojí za nic nebo že ho to nezajímá. Je to patrně člověk ducha mělkého, který dovede ocenit jen to, co je na povrchu.

Tělesná krása je dar Boží. Úkolem ženy jest, aby šířila kolem sebe lásku, mír, něhu a dobrotu. Tyto ctnosti by jistě byly bez záře a bez působivosti, kdyby byly skryty

v těle neúhledném. Čini-li Bůh ženu krásnou a milou, není to znamení, že má stále státi před zrcadlem a podivovati se sobě samé, ale jest to znamení, že jest povolana k dílu lásky mezi lidmi a že Bůh sám jí to těžké dílo usnadňuje darem tělesného půvabu.

Nezapomínej nikdy, že tvé tělo zestárne a zchřadne. Tvá duše však musí zůstatí mladá a krásná. Duše nikdy nesmí zestárnouti. Duše ženy musí býti krásnější v šedesáti letech než byla v patnácti. Pravá krása nevadne a nepomíjí. Pravá krása je krása duše.

V ruku dívek vidívám zrcádka, pudřenky, hřebeny, pilníčky na nehty. Neříkám, že by dívka neměla pečovati o svůj zevnějšek. Je rozhodně lépe, čini-li to, než kdyby toho nečinila. Ale nesmí to býti hlavním jejím zaměstnáním. Aspoň část té péče a toho času věnovati duši a jejímu zušlechtění! Nedbá-li dívka úměrně o mravní krásu duše, stává se nakonec nádobou, která na povrchu je ozdobena, uvnitř pak neobsahuje buď nic nebo jen nějakou nečistotu. Anebo se stává nafouklou bublinou, která chvíli hraje duhovými barvami a potom praskne.

Co jest krása duše? Ctnost. Co jest ctnost? Schopnost a snaha činiti dobro. Ctnost je krása duše. Plato praví, že by nejkrásnějším divadlem bylo spojení ctnostné duše s tělem, které by kráse takové duše bylo přiměřeno a s ním ladný celek tvořilo. A jako tělo se může nazývati krásným, jen když všechny jeho údy jsou navzájem

v náležitém poměru, tak i krása duše záleží v náležitém poměru a souladu všech jejích mohutností. Všechny síly, schopnosti a náklonnosti duše mají býti řízeny světlem rozumu a ovládány silou vůle: tak vzniká soulad v duši. Zvláště, co je nižšího, pudového a živočišného v naší přirozenosti, musí podřízeno býti rozumu a vůli.

Ctnost, kterou se člověk stává schopným ovládati své pudy, nazývá se mírnost. Účelem té ctnosti není zničit přirozenost, ale ovládnouti a povznést ji. Vytváří-li sochař sochu, nemá v úmyslu zničit mramor, ale dáti mu ušlechtilou a krásnou podobu.

Výkvětem mírnosti je cudnost. Je to snaha řídit i ovládnouti onen pud, jenž směřuje k zachování lidského pokolení. Jemu podobný jest pud potravní, jenž směřuje k záchově jedince. Oba tyto pudy musí člověk ovládati. Ne-li, škodí si sám a klesá pod úroveň nerozumného zvířete. A právě v řízení těchto pudů nejvíce vyniká nadvláda rozumu a síla vůle.

Nejčistším krystalem cudnosti jest panenství. Jest to stálá, dobrovolná neporušenost mysli a těla, jež odolává všem nebezpečnostem a překonává všechny nesnáze. Panenství jest hrdinství duše. Panenstvím se duše podobá andělu. Svatý Ambrož praví, že andělé žijí bez těla, panny však vítězí v těle. Dle svatého Bernarda jest v čistotě anděla více blaženosti, ale v čistotě člověka více statečnosti.

Chápeš snad, milé dítě, že panenství není jen neporušenost ženských ústrojů, ale především neporušenost mysli a srdce. Jest porušením cudnosti představovati si tělesný styk s mužem nebo si ho přát. Proč? ptáš se. Tělesný styk způsobuje, že se narodí dítě. Narodí-li se dítě, musí býti postaráno o jeho výživu a výchovu. Dobře může vychováno býti dítě jen v rodině: jen tam, kde muž a žena se zavázali, že budou žít v trvalém spojení. Zrodí-li se dítě mimo manželství, není o ně postaráno. Proto není dovolen tělesný styk muže a ženy mimo manželství a vůbec takový styk, jehož účelem není, aby přišlo na svět dítě. Není tudíž dovoleno přát si takového styku. Není dovoleno mysliti na takový styk. Není dovoleno vydávati se v nebezpečenství takového styku. To je smysl šestého přikázání Božího: Nesesmíš! V tom přikázání se zapovídá necudnost. Necudné myšlenky a žádosti, slova a skutky.

Jsou-li již necudné myšlenky proviněním proti šestému přikázání, tím spíše necudné řeči nebo necudné skutky. Připomínám ti, má drahá, že je necudností zbytečně se dotýkati vlastního těla, zvláště ženských ústrojů. Je v tom jisté nebezpečenství, poněvadž dotýkáním a drážděním těchto ústrojů lze způsobiti pocit tělesné rozkoše. To svádí mnohé k hříchu, který se nazývá onanie nebo sebeprznění. Hřích ten se snadno stane zvykem, který je pak těžko překonati. Působí zhoubně na tělo i na duši. Na tělo: častější dráždění jemných a choulo-

stivých ústrojů má za následek přecitlivělost celé soustavy nervové a může býti příčinou, že později se vyvinou těžké poruchy tělesného zdraví. Na duši: kdo se oddává onanii, ztrácí ponenáhlu veškeru radost ze života, trápí se výčitkami svědomí, neboť cítí a ví, že se dopouští něčeho ohavného, nepřirozeného a zhoubného. Kazí pak svoji povahu, neboť se stává člověkem neupřímným, přetvářlivým, vnitřně rozervaným a nešťastným.

Chci, abys o tom věděla, má drahá. Je třeba, abychom byli poučeni o nemoci, i když jí nemáme, neboť máme-li ji už, nic neprospívá pozdní poučení.

A věř, že bych tě raději viděla mrtvou, než oddanou jakékoliv necudnosti. Vždyť bez cudnosti není pokojného svědomí. Bez cudnosti není v duši krásy. Necudnost je ošklivost a ohavnost duše.

A proto bych si přála, milé dítě, abys denně stála ne před zrcadlem ukazujícím krásu těla, jež pomine, ale před zrcadlem svědomí svého a pozorovala a zpytovala denně svoji duši, zda její krása není poskvrněna nepočetnou myšlenkou nebo žádostí. Zvláště večer před spaním věnuj chvílku pozorování této krásy. A spatříš-li nějakou skvrnku, smyj ji upřímnou lítostí a naprav ji pevným úmyslem, že chceš chrániti proti všemu a proti všem poklad své krásy a bojovati ze všech sil o to, co hodno jest boje, poněvadž nevadne.

Milé dítě,

dívka v tvém věku se někdy domnívá, že je středem světa. Nejen že ráda slyší, když jiní jí lichotí a její krásu vychvalují, ale především si lichotí sama a přeceňuje své přednosti, zvláště přednosti tělesné. Měla by si však uvědomiti, že není nikterak její zásluhou, má-li příjemný vzhled. Všecko, co máme a co jsme, jest dar Boží. Sami od sebe nic nemáme a nic nejsme. Ani o jediném vlasu své hlavy nemůžeme říci, že bychom ho nebyli obdrželi od Boha. Proč se tedy chlubití tím, co není naše? Proč si zakládati na půjčce a na almužně? Jsme tvorové Boží a úkolem naším jest, abychom Boha, svého Tvůrce a Dobrodince poznávali a milovali. Náboženství není nic jiného než poznání a milování Boha. Bůh musí býti středem našeho života. On musí míti první místo v našem srdci. Zřetelně to vyznačuje Pán v otčenáši: nejprve jméno Boží, království Boží a vůle Jeho: potom teprve chléb náš, viny naše, pokušení naše a trápení naše.

Pravé náboženství se jeví láskou k Bohu a láskou k bližnímu. Teprve když si uvědomíme, že Bůh je Otec nás všech, chápeme, že lidé kolem nás jsou naši bratři, a poznáváme, jak se k nim máme chovati.

Povolání ženy může býti různé. Vždycky však jest základem jeho obětovná láska k chudým a nemocným v povolání řeholnice a ošetřovatelky, obětovná láska k dítkám v povolání učitelky. V každém povolání je

možno viděti, jak se žena mateřsky obětuje jiným. Žena může býti matkou ve smyslu duchovním a zároveň tělesném, ale může býti matkou i ve smyslu jen duchovním.

Staví-li však dívka do středu svých zájmů a tužeb jen sebe, ztrácí ducha pravého náboženství. Místo aby věnovala pozornost svým bližním, odvrací se od nich a stává se lhostejnou k nim. K své matce ještě jakž takž něco cítí, ale pomáhati jí už nedovede.

Má-li pečovati o své sourozence, jest jí to protivno. Utrpení jiných jest jí věcí cizí, dbá jen o své šaty, o svou pleť, o svůj účes.

Stane-li se jí cizím bližní, není daleka chvíle, kdy jí bude cizím i Bůh. Přestane se modliti a její jedinou pobožností bude péče o tělo. Zrcátko bude její modlicí knížkou a pudřenka bude jejím růžencem.

Taková dívka jest nezpůsobilá uskutečniti to, co jest pravým a vlastním úkolem ženy: obětovná láska, mateřství, nezištná služba. Ať si zvolí jakékoliv povolání, bude v něm hledati jen sebe a uspokojení svých žádostí. Provdá-li se, bude hledati v manželství jen radosti a bude bezradna, vyskytnou-li se strasti.

Zvolí-li si jiné, samostatné povolání, bude pracovati jen ledabyle, pro výdělek, bez vnitřního zájmu.

Většina dívek považuje za své povolání stav manželský. Vdátí se jest jejich skrytým a drahým snem.

Často bývá podstatou toho líbezného snu jen touha najítí někoho, kdo by vyznával lásku, podivoval se, lichotil a šeptal něžná a sladká slova. Rozvíjejí se tak nejasné a polovědomé city duše, kterých vůle nemá v moci. A tak se stává, že dívka pokládá za lásku, co ve skutečnosti jest jen prázdným snem neovládnutého sobectví citového. Často vzplane srdce dívky při prvním setkání s mladým mužem a stačí často jediné slovo nebo jediný pohled, aby se oddala klamnému domnění, že to, co cítí, jest pravá láska. Někdy se dlouho neobjevuje ten, jehož si vysnila. A tu se cítí nepochopenou a tím spíše se domnívá, že jest schopna veliké a pravé lásky, zatím co se oddává jen planému blouznění. A jednoho dne uslyší vzdech nějakého nahodilého ctitele: hned uvěří, že jest konečně pochopena a oddá se lásce, jež v podstatě bude jen žalostným poblouzněním srdce.

Hleď, milé dítě, abys vždy dovedla rozeznávati sen od skutečnosti. Budeš-li se oddávati přeludům, je nebezpečností, že se staneš obětí nějakého dobrodruha, který nic vážného a dobrého nezamýšlí. Přejde, hned napoprvé mnoho mluví, říká směšnosti a nesmysly, zdá se a chce se zdáti vtipným. Má však určitý cíl a za tím jde. Chce si získati srdce dívky, pobaviti se svým způsobem a zase jíti dále. To pobavení si představuje po svém a žádá nebo si dovoluje věci, k nimž se jistě nesníží a nepropůjčí ta, která dbá své cti a dobrého svého svědomí. A sníží-li se, odpyká to těžce. Odpyká to hořkým zkla-

máním, slzami, bezesnými nocemi a někdy — nechci ti to tajiti — nezákonným mateřstvím nebo ošklivou, těžce zhojitelnou nemocí, kterou na ni přenesl svůdce — a hlavně ztrátou lásky Boží a pokojného svědomí.

Řekneš si v duchu, že to jsou hrozné věci, o kterých ti píši. A budeš se ptáti: To pak má být láska? Dobře, budeš-li se takto ptáti. Láska je něco vznešeného, čistého a krásného. Je to perla, jež nesmí vržena býti do bláta.

Láska je dar. Kdo miluje, dává se jinému. Kdo miluje, obětuje se. Bude-li ti někdo mluvit o lásce, řekni mu, co si pod tím slovem představuješ. A hled' poznati, co on tím slovem míní. Oč mu jde. Snad hledá jen jistý druh zábavy. Snad chce získati bohaté věno. Snad potřebuje otrokyni, která by hověla jeho rozmarům.

Ty pak, má drahá, nos poklad svůj v srdci svém. Poklad lásky nesobecké, nezištné a obětovné. A rozmnožuj ten poklad denně sloužíc bližním: především otci a matce, bratřím a sestrám a všem, kteří trpí. Zbohatneš za krátký čas a budeš silna, připravena na budoucí své povolání, ať to bude mateřství či jiný užitečný a krásný úkol životní.

Milé dítě,

sny mládí jsou sny o štěstí. O něčem vznešeném, krásném a sladkém sní mladá duše. A nazývá to štěstím. Co je štěstí? Pestrý prelud, za kterým se lidé honí, a který jim vždy unikne. Kristus Pán nesliboval svým věrným štěstí, ale sliboval jim pokoj. Pokoj duše. Co je pokoj duše? Čisté svědomí vyplývající z upřímné lásky k Bohu a bližnímu. To je jediné a pravé štěstí lidského života. Štěstí musí přece býti něco, co člověk má v moci, a co nemůže ztratiti, je-li spravedlivý a dobrý.

Jest velmi rozšířen předsudek, že jen v manželství může nalézt dívka štěstí svého života. Štěstí — toť manželství. Šťastna jest jen ta, která se vdala.

Nesmí se však zapomínati, že někdy právě v manželství čeká dívku největší utrpení. Tato se vdala a muž jí brzo umřel. Ona se vdala a toužila míti děti, a Bůh jí je odepřel. Jiná se vdala a muž se oddal pití a hře. Nikdo si nesmí mysliti, že hlavou prorazí zeď a že si zcela podrobí svůj osud.

Kolik dívek se provdává ve dvaceti letech jen ze strachu, aby nezůstaly na ocet, jak se říká. Vdávajice se neznají kloudně svého nastávajícího muže. A přijde-li někdo, aby je varoval, říkají: »Mám ho ráda, nechci nic vědět!« Jdou za svým štěstím slepě. A štěstí, které jde také slepě, je mine.

Je třeba, aby se většina dívek vdala. To je nepochyb-

uo. Jest si jen přáteli, aby se vdávaly ne z rozmaru, ale z opravdové lásky. A k té lásce aby se vychovaly a vypěstily ve svém srdci touhu hledati ne svého osobního prospěchu, ale prospěchu jiných, touhu dávat, ne brát, touhu přinášeti oběti, ne jich žádati. Zda-li taková láska a taková touha se uskuteční v manželství či mimo manželství, na tom záleží pramálo.

Věř však, má drahá, že se může uskutečnit i mimo manželství. Je mnoho žen, které se neprovdaly, a přece nejsou nešťastny. Proč asi nejsou nešťastny? Snad proto, že nepocítily lásky? Nikoliv. Právě proto, že cítily a cítí pravou a nezištnou lásku. Jsou vychovatelkami, učitelkami, ošetřovatelkami, lékařkami, řeholicemi, úřednicemi nebo prostými pomocnicemi v domácnosti a dělnicemi. S posměchem je nazývají lidé starými pannami. Že se nevdaly, vysvětlují si lidé všelijak. Buď si myslí, že byly příliš ošklivé nebo příliš chudé, aby se vdaly. Anebo že měly neštěstí v lásce: ženich jim umřel, nebo je zradil. Tak různě o nich soudí lidé a pohrdají jimi zcela nespravedlivě. Je známo, kolik dobroty a lásky bývá v srdci takových žen. V kolika rodinách právě neprovdaná dívka je andělem míru a lásky! Která rodina nemá své dobré tety, k níž lnou děti právě tak, jako k své matce? Teta šije, teta kolébá, teta vaří, teta pere, teta učí děti čísti a modliti se. A je-li vzdálena, jak se děti těší, až přijde!

V každém povolání a stavu, ať v manželství nebo mimo ně, může žena rozdati poklady své lásky a uskutečnit své štěstí. Musí to však býti poklady lásky pravé. Pros Boha, má milá, aby ti pomohl najíti pravou cestu života a vyvoliti pravé povolání. A zvláště pros, by ti pomáhal zdokonalovati se v umění obětovné lásky.

Říkám úmyslně: umění obětovné lásky. Tvá láska musí býti obětovná. Tedy ne neplodný cit, vábná síť přeludu, pochybná žádost rozkoše, ale soucit, služba, pomoc, ochrana. Říkám: umění obětovné lásky. Je třeba se mu učit jako každému jinému umění. A je třeba se v něm zdokonalovati. Umění obětovné lásky jest ovocem sebezapírání, sebeovládání, trpělivosti a pokory. Jest nejryzejším květem pravé ženskosti.

Musíš býti silná, chceš-li učiniti šťastnou sebe i jiné. Silu nalezneš v Bohu. Modli se! Bůh je tvůj přítel, který na tebe myslí a který tě chce míti silnou, dobrou a šťastnou. Jemu svěřuj své radosti i žaly v modlitbě! Mluv k němu prostě a upřímně, jako dítě k otci.

Láska je síla v slabosti. Uchýlíš-li se snad v něčem s pravé cesty, nezoufej! Chybiti je lidské. Chybu napraviti je křesťanské. Ale v chybě setrvati je d'ábelské. Chybu vyznej a naprav! S důvěrou se svěřuj zpovědníku nejen se svými poklesky, ale i se svými pochybnostmi, úzkostmi a pokušeními. Ve zpovědnici vždy najdeš muže vzdělaného a zkušeného, který ví rady i po-

moci. Při vzpomínkách na své veliké triumfy umělecké řekla zemřelá pěvkyně Ema Destinová jednomu knězi: Ale víte, důstojný pane, kdy jsem se cítila v Paříži nejšťastnější? To nebylo ve Velké opeře, když jsem byla zasypana květy a kdy na mne obecenstvo čekalo po představení před operou a doprovázelo mne s jásotem a květinami až do mého hotelu — to bylo, když jsem zašla do některého katolického kostela, a tam někde v koutku jsem se z duše pomodlila. Chodila jsem tam k svaté zpovědi k jednomu knězi — byl to Polák: to byl zpovědník! Šla jsem tam někdy celá rozbolněná a nešťastná a odcházela jsem klidná, radostná a šťastná. Říkala jsem mu: »Důstojný pane, vy jste takový hodinář duší: rozeberete v duši každé kolečko, každý hřídelek, každou páčičku, vyprášíte, vyčistíte a dáte zase pěkně dohromady — a teď jdi! Hodiny jdou zase tiše, pravidelně, ukazují dobře čas.« (Umělkyně při těchto slovech pohyby rukou napodobila hodináře čistícího a spravujícího porouchaný hodinový stroj.) [:P. L. Bláha. L. Listy 9. II. 1930 č. 33:].

Kristus budiž tvojí silou! Přijímej často Chléb života! Jako obyčejný chléb živí a sílí tělo, tak Tělo Páně, které přijímáme v podobě chleba, živí a sílí duši. Proč první křesťané dovedli snášeti nejhroznější muky pro víru? Proč se nelekali žalářů, vyhnanství, okovů, mučidel, dravých šelem, proč šli na smrt s radostným odhodláním? Jak to vysvětliti? Přijímali často Tělo Páně. To

L I S T Č T V R T Ý

je vysvětlení. Kristus je sílil. A poněvadž pohrdli přeludy pozemského blaha, ozdobil je korunou štěstí nepomíjejícího.

Kristus je síla mučedníků.

A Kristus je čistota panen.

5

LIST PRVNÍ
M L Á D Í

8

LIST DRUHÝ
K R Á S A

14

LIST TŘETÍ
L Á S K A

18

LIST ČTVRTÝ
Š T Ě S T Í